

1
cent

GONIEC POLSKI

2
hal.

Wychodzi codziennie o g. 12 w południe.

PRENUMERATA:

<p>WE LWOWIE:</p> <p>miesięcznie 50 h</p> <p>„ z dostawą do domu 1 K</p> <p>numer pojedynczy . . . 2 h</p>	<p>NA PROWINCYI:</p> <p>mies. z przes. poczt. . . 1 K</p> <p>kwartalnie 3 K</p> <p>numer pojedynczy . . . 4 h</p>
---	--

NR. TELEFONU: 982.

Zagranicą 2 franki miesięcznie z przesyłką pocztową.

Sprzedaż pojedynczych numerów ul. Sienkiewicza 11.

Ceny ogłoszeń: 20 halerzy za jednoszpaltowy wiersz petitem.

Redakcja i Administracja Lwów, Podwałe 7

Drobne ogłoszenia po 4 halerze od wyrazu.
Najmniejsze ogłoszenia 40 halerzy.

Administracja „Gońca Polskiego“ znajduje się obecnie pod Ł. 7. przy ul. Frydrychów II. p.

Drobna sprzedaż zaś pod Ł. 11. przy ul. Sienkiewicza (obok cukierni p. Litwińskiego).

Od wydawnictwa.

Aby położyć kres rozmaitym, bałamucącym Publiczność pogłoskom i ustnym i drukowanym w sprawie kompetencji lub niekompetencji wydawania „Gońca Polskiego“, oznajmiamy, że aż do ukończenia sporu sądowego o prawo własności, wydawnictwo „Gońca Polskiego“ i drukarnia tegoż pisma pozostaje pod jedynym i wyłącznym zarządem ustanowionego uchwałą c. k. Sądu pow. z dnia 21. marca zarządcy sądowego.

Zarazem dodajemy, że czasopismo „Goniec Polski“ nie ma nic wspólnego z pismem „Goniec“ i że jakkolwiek należności wydawnictwa, nie pod adresem „Gońca Polskiego“ uiszczone, za nieważne uważane będą.

Lwów, 10, kwietnia 1908.

Zarządca sądowy wydawnictwa.

Co dzień niesie?

Bezprzykładny w swej dzikości i potworności mord hajdamacki, którego ofiarą padł śp. namiestnik hr. Andrzej Potocki, rozbrzmiewa donośnie: echem w prasie polskiej. Bo też — pomijając już ciężką stratę, jaką ponieśliśmy Polacy, przez zgon tego dzielnego i prawego syna ojczyzny — nasuwa mord ten całe mnóstwo refleksyj w odniesieniu do przyszłości naszego kraju i jego obywateli.

Dzisiaj jest już faktem niezbitym, że bestyalski czyn Siczynskiego nie był wypadkiem odosobnionym, ale aktem „programowym“ polityki „ukraińców“. Wskazuje na to wszystko — a więc zsolidaryzowanie

społeczeństwa „ukraińskiego“ z mordercą, gloryfikowanie go przez prasę hajdamacką, wreszcie wynurzenia posłów „ukraińskich“, z których jeden Budzynowski, przyznał otwarcie, że już po awanturach na uniwersytecie postanowiono zamordować hr. Potockiego.

To są nie wymysły, ale fakty, których lekceważyć nie wolno, nad którymi poważnie trzeba się zastanowić, bo nie ulega dziś

wątpliwości, że stoimy wobec wypadków bardzo poważnych. I pierwszą rzeczą, która się tu nasuwa pod uwagę, jest — czy mamy pozwolić, aby istniały w naszym kraju szajki zbrodnicze, organizujące napady i morderstwa, ba! jawnie nawet podburzające do nich. Bo takie szajki istnieją i dopełniwszy jeden mord, już grożą dalszymi, zapowiadają nowe.

W państwie konstytucyjnym jest to coś

Płonąca lalka.

Stary kuracyjny Koniak francuski

wyrobu firmy Prunier i Ska w Cognacu, naturalny destylat z mocnego wina francuskiego, wielką butelkę po 6 koron poleca firma

Jan Muszyński,

Lwów, ul. Grodzickich I. 3.

dając szereg osad naokoło Bielska. Nieco na północy, w powiecie chrzanowskim stosunki się tak przedstawiają, iż w rękach Niemców znajduje się ósma część ziemi, a czwarta część zakładów przemysłowych. Oczywiście gospodarstwa i przedsiębiorstwa niemieckie, przy znacznej systematyczności i pilności pracowników, przedstawiają o wiele większą wartość, niż polskie.

Podbój naszego kraju przez Niemców odbywa się na różnych polach. Usiłują nas wyprzeć nawet

z drobnego i domowego przemysłu

w czem na rękę ich planom idą żydzi, a dostarcza pomocy pruski Związek pod nazwą „Hilfsverein“. Ten Związek założony w r. 1901 w Galicyi, ma swą siedzibę główną w Berlinie. Za pruskie pieniądze wyparto kobiety polskie z domowego przemysłu, a wydarty nam zysk przedstawia się w r. 1907 w ten sposób, iż pracę dającą rocznego dochodu 267 846 45 kor. straciło 3153 osób.

Ale tego im jeszcze za mało. Ich dalszym zamiarem jest przy pomocy pruskich marek i „Hilfsvereinu“ przystąpić do zakładania całego szeregu

rękodzielniczych spółek produkcyjnych,

które mają przyjść w posiadanie maszyn i niemi posługując się w rękodzielnictwie, wyprzeć z niego polskich rękodzielników. Pruski Związek wysyła nadto żydów lub Niemców galicyjskich za granicę, którzy wracając do kraju stają się pionierami niemieckiego przemysłu na szkodę i zgubę polskiego rękodzielnika i drobnego przemysłowca.

Lęk ogarniać musi o naszą przyszłość każdego, kto zna robotę Niemców, a widać

niedoleństwo nasze,

kto patrzy trzeźwo na niebezpieczeństwo, jakie nam zagraża ze strony Niemców, chcących i tu nas wywłaszczyć z odwiecznych siedzib. Dlatego też, póki czas, należy zwracać baczną uwagę ogółu polskiego na te zaborcze zakusy niemieckie, nawołując do ich odparcia i przeciwdziałając im z całej siły i wszystkimi środkami, na jakie nas stać.

Toż oni w ciągu roku stworzyli instytucję kulturalną i polityczną, do której należy

z górą 2000 Niemców galicyjskich

Jakże nie proporcjonalny stosunek gdy patrzymy na nasze organizacje i towarzystwa. Tamci idą karni i solidarni, szczytnie swą misją „cywilizowania wschodu“, a nasi wśród ciągłych rozterek, rozłamów, bez planów na przyszłość.

Z jaskini gry w Monte Carlo.

Tyle już napisano o Monte Carlo i jego jaskini gry, a zawsze jest to temat nowy, budzący ciekawość, podniecający wyobraźnię.

Co rok więc wypływają na wierzch nowe tajemnice bajecznego pałacu, celu ukrytych marzeń tysięcy szaleńców.

Ostatnio o uroczym tym i przeklętym zarazem świecie zakątku opowiada znów to i owo *Neues Wiener-Journal*.

Najnajmiętniejszym ongi graczem w Monte Carlo — czytamy tam — był dzisiejszy król Edward VII. Zostawił on tam niemało suwerenów, choć odnosił nad fortuną niejednokrotne zwycięstwa.

Dzielnie sekundował mu jeden z książąt krwi Wschodu, który złoto rozrzucał formalnie, a wygraną zostawiał na numerach, sądząc, iż się pomnoży, ale zawsze ścigały ją grabki krupiera.

Zapamiętaniem w grze odznaczają się kobiety. Taka księżna Ghika i księżna Bea-

ufremont są dotychczas w pamięci bywalców w Monte Carlo.

W sali gry szalały poprostu, a przegrały miliony. Ostatnia niby weteran namiętności, dziś już niedoleżny, mieszka obecnie w pobliżu przybytku, któremu zawdzięcza ruinę i codzien jeszcze przychodzi postawić pięć franków.

Z wysokiej finanseryi chętnie grywał Rothschild i jeden z Vanderbildtów, ale to byli ludzie ostrożni i znali cenę ludiora Djabelski młyn dawał im dochody.

Przeciwstawieniem ich był słynny książę de Sagan, onego czasu paryski król mody. Ten przynosił codziennie do kasyna ćwierć miliona. Posąg jego żony, Amerykanki, długo wystarczał na to, ale wyczerpał się wreszcie,

Zwykłym typem w kasynie jest człowiek, który, przegrawszy krocie, odegrać stara się potem pięciofrankówkami. Ale walka to z losem beznadziejna.

Co raz pochłonie ruleta, tego już jej wydrzeć trudno. Ale rozpacz czyni czasem cuda.

Przed niedawnym czasem wstrząsnęło nerwni mieszkańcy Monaco tragiczne zdarzenie. W pobliżu Nicei stał w przystani francuski okręt wojenny. Komendant jego odwiedzał nieraz kasyno i przegrawszy własne pieniądze, naruszył pieniądze kasy okrętowej, które również pochłonił moloch, złotożerzy. Widząc straszną przepaść przed sobą, postanowił odzyskać przynajmniej pieniądze rządowe. Udał się więc do zarządu kasyna z żądaniem zwrotu przegranej sumy a na wypadek odmowy zagroził, że armatami swemi zburzy pałac domu gry. Gdy zarząd odmówił, komendant podpłynął ku Monte Carlo na swym okręcie i rozkazał wycelować armaty na kasyno; następnie raz jeszcze zwrócił się do zarządu i ponowił swe żądania.

Obawiając się urzeczywistnienia gróźb człowieka, zdecydowanego już na wszystko kasyno ostatecznie wypłaciło przegraną. Otrzymałszy ją, kapitan powrócił na swój statek, pokrył niedobór, a uczyniwszy to, pozbawił się życia wystrzałem z rewolweru, uważając honor swój za stracony.

Takich ofiar Monte Carlo pochłania bez liku. Ma ono jednak i bohaterów z operetki.

Przyjechało niedawno młode lordziątko angielskie ze swym mentorem. Lordziątko hazardowało się straszliwie, przegrana była ogromna. Nieopatrzny młodzieniec z rozpaczą odchodził od stołu gry. Co zwinąć? Albo oto towarzyszący zwraca mu całą przegraną. Podczas gdy młody lord stawał na „rouge“, przezorny mentor jego taką samą sumę ryzykował na czarne, zrównoważając w ten sposób ogromne stawki.

Wiele innych szczegółów przynosi fleton wieśnięskiego pisma, ale to już rzeczy bardziej znane. Zwykła historia ludzkiej namiętności i głupstwa — stara jak świat, a wiecznie nowa.

Kronika.

Kalendarzyk:

Dziś: Rz. k. Sot. i K. — gr. k. Jewpsich.

Jutro: Rz. k. Wojciecha — gr. k. Terentya.

Repertuar teatru miejskiego (pod dyrekcją Ludwika Heitera).

We środę o godz. 7-mej wieczorem. Po raz pierwszy „Świętoszek“ (Tartuffe), komedia w 5 aktach Moliera.

We czwartek o g. 7-mej wieczorem „Mignon“, opera w 4 aktach A. Thomasa.

Madzwyczajne plenarne posiedzenie Rady Narodowej odbędzie się we Lwowie we środę dnia 22. kwietnia b. r.

Tajemniczy strzał. W sobotę przed południem spotkała p. S., technika, zajętego przy robotach technicznych w Jaśle, bardzo nieprzyjemna przygoda, którą bardzo łatwo mógł przeplącić życiem. Oto, gdy ulicą Sobieskiego przechodził w towarzystwie swej narzeczonej, padł strzał, po którym p. S. poczuł, że jest ranny w ramię. Strzał padł z tyłu, a zanim p. S. zdołał się oglądnać, sprawca zniknął mu z oczu. Prawdopodobnie ukrył się w bramie. Po zagadkowym wystrzale p. S. udał się do mieszkania ojca w gmachu namiestnictwa, gdzie protomedyk dr. Merunowicz udzielił mu pomocy. Zawiadomione o wypadku prezydium policji, wysłało do namiestnictwa szefa biura bezpieczeństwa publ. radcę Kreinera i starszego komisarza dra Reinländera. Po przesłuchaniu p. S., policja doszła do przekonania, że strzał padł z floberta. Zapewne jakiś młodzieniec bawił się flobertem na ulicy, i przez nieostrożność wystrzelił. Kulka flobertowa utkwiała tuż pod skórą na ramieniu p. S., tak, że z łatwością ją wyjęto i zachowano jako „lico sądowe“. Dalsze śledztwo w toku.

Bezczelność pruskiego „rajzendera“. Na przedniej platformie wozu tramwaju elektrycznego stało już kilku ludzi, kiedy wszedł jeszcze jakiś pan i stanął tak blisko motorowego, że ten był w swych ruchach krępowany. Wobec tego, motorowy poleciał grzecznie świeżo przybytemu pasażerowi, by wszedł do środka wozu. Odezwanie się motorowego miało zgoła niespodziewany skutek, bowiem pan ów, zamiast zastosować się do słusznego żądania, uniół się gniewem i na cały głos zawołał: „Sie sollen mich anständig anreden, Sie dreckiger Pole!“ Wśród znajdujących się w tramwaju podróźnych zapanowało oburzenie. Wóz wstrzymano, a świadek całego zajścia, radca sądu apelacyjnego p. Dworski, spowodował aresztowanie i odprowadzenie na policję butnego Niemca. Charakterystycznym jest, że pan ów, podróźujący agend jednej z firm pruskich, prowadzony przez stójkowego, wykrzykiwał: „Ich bin aus Berlin — ich werde schon Ihnen zeigen!“

O nazwę „ruski“. W staroruskim „Haliczanie“ zamieszcza poseł Kuryłowicz następujący list otwarty:

„Pisma polskie ciągle jeszcze nadają nowowynalezionej ukraińskiej nacyi imię „ruski“, „Rusini“, którą to nazwę sami ukraińcy otwarcie odrzucają. Zaszczycając ukraińców ruskiem imieniem, czynią pisma polskie ruskiem narodowi wielką krzywdę. Wobec tego ośmielam się prosić Szanowne Redakcje wszystkich pism polskich, by na przyszłość, wspominając o ukraińcach bez różnicy partyi, dawali im nazwę „ukraiński“, a nie „ruski“, które to ostatnie imię naród ruski zbyt ceni wysoko.

Włodzimierz M. Kuryłowicz,
poseł do Rady państwa“.

Z bruku lwowskiego.

Antoniego Pawluka, gospodarza z Jaśnik w powiecie grodeckim, spotkała wczoraj nieprzyjemna, a jednak przyjemna przygoda. Stanąwszy z wozem na placu Misyonarskim, pozostawił zaprzęg pod opieką swego przyjaciela, a sam poszedł z worem ziemniaków, zakupionym przez pewnego kupca. Podczas jego nieobecności zjawił się na pl. Misyonarskim kilkunastoletni chłopak, który ku wielkiemu zdziwieniu kuma Pawluka wsiadł na wóz i zaciąwszy konia, odjechał do miasta. Pawluk dowiedziawszy się od kuma po powrocie, podążył na miasto w poszukiwaniu za swym wozem i koniem, które przedstawiały wartość 160 koron. Wreszcie dzięki przypadkowi znalazł złodzieja na ul. Zamarstynowskiej pędzącego prędko ku rogatce. Przytrzymał go i oddał w ręce policyjanta, który poprowadził go na inspekcję policyjną. Po sprawdzeniu, iż ów młodzieniec nazywa się Józef Mandryk, oddano go do aresztu policyjnego.

— Czy to ostatnie słowo pani?
 — Tak.. najostatniejsze.
 — Tak? — zapytał z pełną nienawiścią rezygnacją Durand. — Dobrze! Ponieważ jednak żyć nie mogę, przeto postanowiłem umrzeć. Że zaś milej jest kończyć życie w towarzystwie, zabiorę panią ze sobą.
 I nim się pani Duclerc zorientowała, znalazła się wraz z Durandem pod wodą. Po chwili jednak ukazali się oboje na powierzchni; pani Duclerc chwytała otwartymi ustami powietrze, usiłując równocześnie, ale bezskutecznie, wyrwać się z żelaznych uścisków Duranda.

— Oddasz mi pani rękę swej córki? — pytał Durand grobowym głosem.
 — Nigdy, za nic w świecie — wołała pani Duclerc.

— A więc żegnaj świecie — zawołał Durand, zanurzając się w głębie i pociągając za sobą baronową.

Po pewnej chwili, dłuższej jednak, niż poprzednio, wynurzyły się znowu obie postacie, a Durand zawołał wielkim głosem:

— Po raz trzeci, ale i ostatni pytam: Oddasz mi pani swą córkę, czy nie?

Pani Duclerc zaledwie oddychała, nie namyślając się jednak długo, zawołała:

— Dobrze! dobrze! ale zaklinam pana...

— Proszę przysięgnąć!
 — Przysięgam!

— Tysiączne dzięki mateczko! Spodziewam się, że mi przebacysz ten oryginalny nieco sposób konkurów. Ale łaskawa pani baronowa, a w przyszłości najdroższa moja teściowa, sama zapewne zechce przyznać, iż drogą suchą nie osiągnąłbym swego celu. I byłbym panią tak długo topił, jak długo nie otrzymałbym łaskawego przyzwolenia...

Po chwili cała szczęśliwa już rodzina znalazła się na bezpiecznym brzegu: niebawem zaś, jak to w każdej bajce bywa, odbyło się huczne wesele.

Płonąca lalka.

Dzisiejsza rycina przedstawia dramat, jaki tymi dniami rozegrał się w Wiedniu w mieszkaniu maszynisty Bonhörlta. Czteroletnia córeczka maszynisty bawiła się w kuchni, lalką którą zajęła się. Przerżnięte tem dziecko, rzuciło płonącą zabawkę na swą młodszą siostrzyczkę, na której w mgnieniu oka zajęły się sukienki. Na krzyk dzieci pośpieszyła po dobrej chwili matka i przy pomocy sąsiadów ugasiła płonące dzieci. Młodsza dziewczynka uległa bardzo ciężkiemu poparzeniu tak, iż wątpią w utrzymanie jej przy życiu.

Wiadomości telegraficzne

„Gońca Polskiego“.

Program pobytu ksiąząt związkowych w Wiedniu.

Wiedeń. Wczoraj wydano oficjalny program pobytu niemieckiej pary cesarskiej i ksiąząt związkowych w Wiedniu. Cesarz Wilhelm przybędzie z żoną we czwartek, dnia 7. maja o godz. 10 rano specjalnym pociągiem dworskim na dworzec w Penzing, dokąd na powitanie jego przybędzie

cesarz, arcyksiężne, arcyksiężęta i władze. W południe nastąpi złożenie życzeń cesarzowi w Schönbrunne, o godz. pół do 1-ej śniadanie, popołudniu wizyty. O godz. 7 wieczorem odbędzie się obiad galowy, następnie hołd śpiewaków, poczem nastąpi odjazd pary cesarskiej. Książęta związkowi przybędą do Wiednia dnia 6. maja.

Zaostrzenie regulaminu Izby posłów.

Wiedeń. Obiega pogłóska, że w sferach rządowych istnieje projekt, aby zaraz po rozpoczęciu obrad Izby poselskiej rozpocząć żywą akcję celem zaostrzenia regulaminu obrad Izby poselskiej. Chodzi tu głównie o położenie kresu nadużywaniu wniosków nagłych, które tamują cały normalny bieg funkcyjowania maszyny parlamentarnej.

Śniegi i mrozy.

Berlin. Po znacznym spadku ciepłoty padał tu dziś w południe śnieg.

Paryż. Z niektórych departamentów donoszą o silnych mrozach i nawałnych śniegach.

Zamach na króla portugalskiego.

Lizbona. Na życie króla uplanowano nowy zamach, który jednak zdolano wczas odkryć i sparaliżować. Dokończyć go miano w dniu otwarcia parlamentu.

Wobec tego na dzień otwarcia parlamentu zarządono rozległe środki ostrożności. Skonsygnowane będą wojska w ten sposób, że droga od pałacu królewskiego do parlamentu obstawiona będzie trzema pułkami. Król uda się do parlamentu w krytym opancerzonym powozie, eskortowanym przez cały pułk kawalerji.

Nadto dokonano licznych aresztowań. Prasa republikańska ostrzega rząd przed zbyt surowymi zarządzeniami. W przeciwnym razie Portugalia doczeka się takiego losu, jak królestwo francuskie.

Liga zmian czeskich.

Praga. Burmistrz miasta Pragi dr. Gross zawiązał komitet, którego celem zawiązanie ligi zmian czeskich. W odpowiedzi na postępowanie m. Wiednia w sprawie projektowanych występów teatrów słowiańskich. Czesi chcą zawiązać ligę zmian czeskich, a następnie udać się do innych miast niemieckich, aby zbojkotować urządzane w Wiedniu wiece miast i przystąpić do odrębnej organizacji miast słowiańskich.

Echa królobójstwa w Lizbonie.

Jaskrawe światło na historję zamachu, którego ofiarą padli król portugalski i następca tronu, rzuca rozmowa dziennikarza francuskiego Galtiera z pewnym wybitnym Portugalczykiem, którą pierwszy zamieścił w „Tems“.

Portugalczyk ten, przeciwnik Franki i jeden ze spiskowców, oświadczył, że zwolennicy ruchu wolnościowego w Portugalji byli już od listopada z r. doskonale zorganizowani i na zamach stanu przygotowani. Według planu ich, miano zająć pałac królewski, uwięzić członków rodziny królewskiej i zmusić króla, aby położył koniec nieznośnej sytuacji politycznej. Ani włos nie miał spaść z głowy króla, lecz miano zmusić go, żeby abdykował, albo też rzą-

dził konstytucyjnie. Spisek liczył także w wojsku licznych zwolenników.

Po długich naradach naznaczono dzień 28 stycznia na wykonanie planu, lecz Franko zwierzył plan i rozkazał uwięzić wszystkich przywódców spisku. Rozgoryczenie ludności doszło do zenitu, a wzmogło się jeszcze pogłóska, że król wyda 1 lutego dekret, niszczący ostatnie jeszcze wolności. Pod wpływem tego zgodzili się niektórzy spiskowcy na krwawy zamach, który też 1 lutego wykonano. Przeznaczonych do strzelania było tylko dwóch ludzi lecz wzburzenie porwało i drugih. Śmiertelny strzał do króla dał Costa, którego podobno zabił następca tronu.

Jak twierdzi młody król Manuel, dano do powozu królewskiego 24 strzały, z których 7 było celnych.

Po zamknięciu numeru.

Proces, wytoczony o tytuł pisma, dziś został rozstrzygnięty w ten sposób, że dozwolone zostało obecnym właścicielom pp. H. Machalskiemu i Sp., dalsze wydawanie „Gońca Polskiego“ pod tym samym tytułem.

Nadstane.

Oświadczenie.

Wobec rozszerzanych przez zasuspendowanych naszych urzędników pogłósek o rozwiązaniu, czy też zachwianiu naszego Towarzystwa, oświadczamy, że Towarzystwo dalej istnieje i zupełnie prawidłowo funkcyjkuje. Siedziba, jak dawniej: Lwów, św. Piotra i Pawła 9.

Rada nadzorcza „Samopomocy rolniczej“.

Biała Czekolada Ppalinowa

dotychczas u nas nie wyrabiana jest do nabycia na wagę i tabliczki, tylko w sklepie Fabryki Cukrów

-Jana Höflingepa-

we Lwowie, przy ulicy Teatralnej 8 (koło kościoła OO. Jezuitów). — Ostrzega się przed lichem naśladownictwem.

Doniesienie.

Mam zaszczyt uwiadomić Szan. P. T. Publiczność, iż obok znanych z dobroci gatunków herbaty i kawy surowej, zaprowadziłem 3 gatunki doskonałej codziennie wieżo

palonej kawy

w cenie Nr. I. K 1-60, Nr. II. K 2-00, Nr. III. K 2-40 za pół kg., którą najuprzejmiej spróbować proszę.

Z poważaniem

ADOLF SINGER, Lwów, Sykstuska 1.

Fabryka pierników i cukiernia

Zygmunta Litwińskiego

Lwów, Sienkiewicza 11 (obok hotelu George'a)

Już nadeszły

ostatnie Nowości na suknie, kostyummy i bluzki damskie
 Towar doborowy w olbrzymim wyborze do Magazynu.
 Geny nadzwyczaj przystępne. Na prowincję próbki franco.

poleca na święta wielkanoene: pierniki, ciasta, cukry, lody, torty, baranki. konfitury, kawę, herbatę, likiery.
 Wszelkie obstalunki przyjmuje i wysyła odwrotną pocztą

Antoniego Uwiery

we Lwowie, przy ul. Halickiej.

